Ny 18160

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

73. évfolyam
6. szám
1982.
január 8.,
szombat
Ára:
1,80 forint

Béke-kezdeményezések

A Varsói Szerződés Politikai Tanácskozó Testületének prágai ülése a népek biztonságának és békéjének alternatíváját állította szembe az imperialista hatalmak fegyverkezési programiával. Ez a magva annak a terjedelmes dokumentumnak, melyet a szocialista országok védelmi szövetsége legfelsőbb szervének e heti tanácskozásáról adtak ki. Megszoktuk már, hogy a Varsói Szerződés Politikai Tanácskozó Testülete minden alkalommal új, építő kezdeményezésekkel gazdagítja a nemzetközi politikai életet, mégis, a mostaniak különös jelentőségűek.

Ennek elsődleges oka a világban kialakult rendkívül feszült helyzet. Az imperializmus, elsősorban az Egyesült Államok fegyverkezése és hidegháborús politikája miatt sajnos már csak nyomokban tapasztaljuk az országok közötti enyhülési politikát. Nyugat legharciasabb körei felszították a szocializmus elleni propagandahadjáratot. Gazdasági bojkottot szerveznek, a belügyekbe való beavatkozással, társadalmi rendszerünk megingatásával próbálkoznak. Az imperialista hatalmak egyidejűleg széles és rendkívül költséges, az emberek szociális helyzetét nagyban romboló katonai előkészületeket tesznek, fegyverkeznek.

Minden gondolkodó ember számára világos, hogy az imperialista körök agresszív politikája miatt igen veszélyes határokig kiéleződött a nemzetközi, ezen belül az európai helyzet. Az amerikaiak jelenlegi fegyverkezési tervei Nyugat-Európában megváltoztathatják a stratégiai helyzetet, ami rendkívül törékennyé tenné Európa biztonságát és súlyos akadályokat gördítene a további tárgyalások elé. Európa népeinek kilátásai tehát — ha hagyják magukat sodorni az agresszív tervek által — nagyon sötétek. Ezen csak azzal lehet javítani, ha csökkentik az államok közötti bizalmatlanságot, a katonai szembenállás szintjét, különösen a nukleáris fegyverek területén, a két katonai szövetség — a Varsói Szerződés és a NATO — között. Ennek eléréséhez azonban azonnal cselekedni kell, míg viszonylag jók a lehetőségek a fegyverkezési hajsza megfékezésére.

Ettől a törekvéstől vezettetve javasolta a Varsói Szerződés Politikai Tanácskozó Testülete a NATO-tagállamoknak, hogy a két szembenálló katonai tömb kölcsönösen mondjon le az egymás elleni, akár nukleáris, akár hagyományos fegyverekkel történő erőszak alkalmazásáról és kötelezzék magukat a szerződésben a békés kapcsolatok fejlesztésére, a bizalom légkörének megteremtésére. A szerződés nem alkotna újabb zárt közösséget, nyitva állna a világ más államai előtt is. E szerződés megkötése és betartása segítene felszámolni Európa szembenálló katonai csoportosulásait, s minden bizonnyal a népek is örömmel üdvözölnék, hiszen eltűnhetne az egyetlen közös nagy ellenségük: a háborús veszély.

Ehhez természetesen arra van szükség, hogy elsősorban a nukleáris hatalmak nyilvánítsák ki politikai készségüket, hogy megfékezik a már az egész emberiség létét fenyegető fegyverkezési versenyt. Ki kell dolgozni és meg kell valósítani a fokozatos nukleáris leszerelés programiát, amely a meglevő készletek befagyasztásán, az új fegyverrendszerek kifejlesztésének beszüntetésén át haladna a csökkentés, majd a nukleáris fegyverek megsemmisítése felé.

Annak tudatában, hogy Európában hatalmas mennyiségű hagyományos és nukleáris fegyver van felhalmozva, és a két szembenálló katonai rendszer erői itt érintkeznek közvetlenül egymással, a prágai tanácskozás kulcskérdésként kezelte az európai biztonságot. Kontinensünk biztonságát, békénket ugyanis semmi előzőhöz nem hasonlítható veszély fenyegeti. A NATO-hatalmak folytatják az új, amerikai közép-hatótávolságú rakéták telepítésének előkészítését. Az amerikai küldött Genfben igyekszik zátonyra futtatni a tárgyalásokat, miatt az európai partnerek gyors ütemben készítik elő a rakéták telepítését.

Nagy tévedés lenne, ha a NATO-tagállamok a szovjet békekezdeményezéseket a gyengeség jelének fognák fel, és katonai fölényre törekednének. Ez eddig sem sikerült, ezután se fog! A szocialista országok képesek olyan fegyvereket rendszerbe állítani, amelyek ellensúlyozhatják a szembenálló erőket.

A prágai tanácskozásnak a béke és a biztonság megszilárdítására vonatkozó javaslatai reálisak, higgadt hangvételűek, és azt célozzák, hogy lendületet adjanak minden, lefegyverzésről folyó tárgyalásnak. Bizonyos imperialista körökkel ellentétben, a szocialista közösség nem fenyeget, hanem teljes komolysággal, felelősséggel az államok erőfeszítésének enyhítésére hív fel az enyhülés, a béke és a leszerelés érdekében. Rakétákkal való fenyegetés helyett politikai párbeszédre, széles politikai érintkezésre, gazdasági, tudományos, kulturális együttműködésre szólít minden államot, hogy megteremthető legyen a bizalom a békés egymás mellett éléshez.

Ez a fegyverkezéssel szembeállított alternatívánk, amelynek megvalósításához a szocialista közösség országaiban megvan az akarat. A népek joggal várják hogy a NATO-hatalmak — a jelenlegi vonakodás helyett — pozitív választ adjanak a prágai kezdeményezésekre.

Alkalmazkodni kell

Gazdasági körkép

Rég elmúlt már az állóvizek ideje a gazdasági életben. S nemcsak a külpiacokon, hanem belföldön is. Ha valamely vállalat akárcsak egy-két évig próbálna ülni a babérjain, igencsak nehéz helyzetbe hozhatná önmagát. Mindenki úgy igazodik a gyorsan változó helyzethez, ahogyan tud. Egy recept van: a minél nagyobb gyorsaság és rugalmasság, viszonylag kevés eszköz birtokában. Csakis így tehetnek eleget vállalataink azoknak a komplex céloknak, amelyeket az élet diktál a számunkra, s amelyeket többek között a megyei pártbizottság gazdaságpolitikai állásfoglalása is részletesen megjelöl.

A legjobb variáció

Termelési tervüket csak részben tudták teljesíteni, igaz ugyanakkor több lakást építettek a tervezettnél. Átadtak ötvennel több óvodai helyet, egy nyolcvanszemélyes bölcsődét és harminckét iskolai tantermet. Néhány épületre joggal büszkék: ők építették a szegedi Napfényszállót, a KÖJAL új székházát és az OVIT transzformátorállomását. Pakson befejezték a munkát, a szolnoki papírgyárban folytatták. Dolgoztak az ország határain túl is; külkereskedelmi irodát nyitottak, önálló külkereskedelmi jogot szerzett a vállalat.

A DÉLÉP-nél mégsem elégedettek az elmúlt év eredményeivel. A termelési terv négyszázalékos túlteljesítése ugyanis nem sikerült, ami érthető is, hiszen kisebb lett a fizetőképes kereslet a vállalat produktumai iránt, s így a terv alatt maradt az építés és szerelés értéke is.

Növekedett ugyan a fizikai dolgozók száma, de változatlanul kevés van kőművesből, ácsból, vasbetonszerelőből, festőből, burkolóból, bádogosból és segédmunkásból.

Nehéz esztendő volt a tavalyi — mondják a vállalatnál —, a mostani még nehezebb lesz. Az új gazdasági szabályzók hatására több jövedelmet vonnak el a központi szervek.

Mégis, mi a megoldás?

A termelés volumenének 1—3 százalékos növelését tervezik, s ez felméréseik szerint reálisnak látszik. Saját építési és szerelési termelési értékük várhatóan 2,6—2,8 milliárd forint lesz. 1983-ra 2850—2950 lakás átadását vették tervbe.

A vállalat ez évi tervére egyébként a szakemberek több javaslatot dolgoztak ki. Azt a változatot fogadták el, amely a legnagyobb erőfeszítést követeli meg a kollektívától, de a legnagyobb eredményt hozhatja a zárszámadáskor. A számok: a teljesítményt három százalékkal kell növelni, a nyereség ez esetben egyszázalékos létszámfogyás mellett 135 millió forint. Mindez majdnem kétszázalékos bérfejlesztést tesz lehetővé.

„Sok mindent kell tenni ahhoz — állapították meg —, hogy a valóban feszes tervet teljesítsük. Mindenkinek megéri, hogy a feladatok nagyságát átérezve, a korábbinál jobban dolgozzék. Aki csak a tavalyi színvonalon teljesít, annak ebben az évben a nominálbére is csökkenhet, s csak annak lesz több a borítékjában, aki jó minőségű munkát végez."

Az építőiparban ettől az évtől új típusú munkaverseny kezdődik. Remélhetően ez is hozzásegíti majd a DÉLÉP kollektíváját, hogy megvalósíthassa mindazt, amit maga elé tűzött. Megszűnnek ugyanis a formális vonások: a terv teljesítése, a vállalati érdek szolgálata lesz a cél.

Mit várhatunk tehát?

Jobb minőségű lakásokat, kevesebb reklamálni való hibát, azt, hogy a Délmagyarországi Magas- és Mélyépítő Vállalat dolgozói — megértvén az idők szavát — valóban a jövőnek építenek, az eddigieknél is okosabban és felelősebben gazdálkodnak. Van rá lehetőségük, hiszen Budapesten és Békés megyében igen jelentős mérvű kereslet mutatkozik munkájuk iránt, s ha sikerül az úgynevezett fővállalkozási rendszert bővíteni, nem kell félniük attól, hogy nem lesz elegendő, s méghozzá nyereséget is hozó munkájuk.

A vezérigazgató fogalmazott így: *„jól tudjuk, hogy a terv annyit ér, amennyit megvalósítunk belőle. A feladatok megvalósításához éppen ezért kérem dolgozóink erőfeszítését és méltó helytállását".*

Ahogyan ismerjük a DÉLÉP kollektíváját, bízunk, hogy minden célkitűzésüknek eleget fognak tenni 1983-ban. Egy ekkora, több megyében dolgozó és ilyen hatalmas értékekkel sáfárkodó vállalat esetében alighanem nem is lehet ez másképp. És még valami. Valamennyi építőipari munkás tudja, hogy úgymond, a kirakatban dolgozik. *Felelős* tehát azért, amit csinál, aki pedig felelős valamiért, az mindezt át is érzi.

Fölkészülés a jövőre

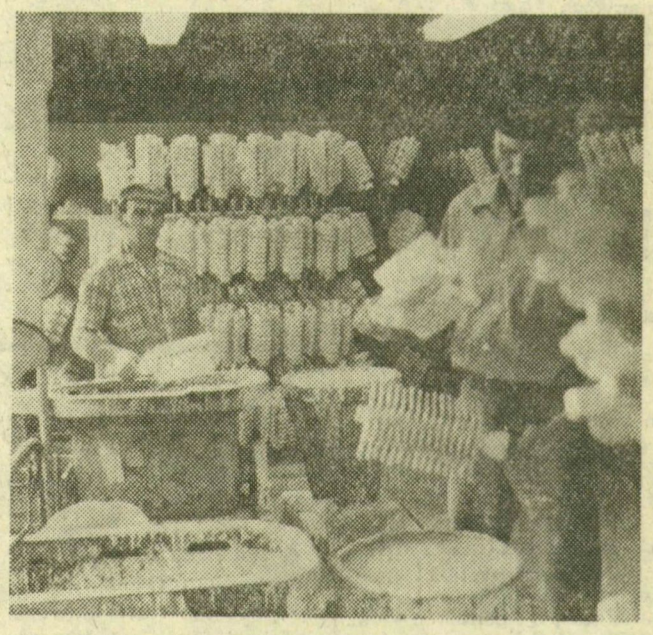

A kéziszerszámgyár öntödéjében készülnek a szerszámelemek öntő formái

A *kéziszerszámgyárban* egy esztendeje is nagyjából sejtették, hogy nehéz évük lesz 1982. Ezek be is igazolódtak. Igaz, mintegy 150 millió forintos termelési értéket sikerült előállítaniuk — azaz 3,5—4 százalékkal nagyobbat, mint a megelőző évben —, ám a korábbinál magasabbak lettek költségeik. Hiszen emelkedtek az energia- és az anyagárak, s kooperációs partnereik is drágábban dolgoztak, mint korábban. Így a tervezettnél várhatóan mintegy 5 millió forinttal kisebb lesz vállalati eredményük, amely alig haladja meg a 10 milliót.

Nemcsak a költségek növekedése okozott gondot a gyárnak, hanem az is, hogy a nyugat-európai piacokra jóval kevesebb árut tudtak szállítani, mint korábban. Leginkább keresett termékük, az egyetemes fogó aratta tán a legnagyobb kudarcot: több mint egy negyedével estek vissza a nyugat-európai vevők megrendelései. Sikerült azonban a gyárnak növelnie itthoni eladásait, úgy, hogy új, a vállalat más gyáraitól átvett termékeket adott a piacra, például lemezvágó ollót, újfajta metszőollót. Egyetemes fogóik pedig vevőre találtak a szovjet piacon. Így, ha nyereségük csökkent is, kapacitásaikat ki tudták használni.

A kéziszerszámgyárban egyelőre 1983-ra sem számolnak a helyzet jelentősebb javulásával. *Igaz, mintegy 158 millió forint értékű terméket kívánnak előállítani, ám nyereséges üzletekre igazán nem lesz lehetőségük.* Legalábbis várhatóan. Így csak 2—2,5 százalékos bérfejlesztési lehetőséggel számolnak. A piaci helyzet, a kereslet javulását inkább jövőre, 1984-re várják. Természetesen addig sem ülnek tétlenül. Tovább folytatják amúgyis intenzív gyártmány- és gyártásfejlesztésüket, mindenekelőtt saját szakembereik szaktudására alapozva.

Jóból is megárt a sok

Jóból is megárt a sok — tartja a közmondás, amely tavaly teljes mértékben igazolta magát, *a konzervgyáriak* legnagyobb bánatára. (Természetesen bánatukban osztoztak a termelők, mezőgazdászok is.) *Hogy mi történt?* Nagyon jó termést hoztak tavaly a földek, csakhogy szeszélyes volt az időjárás, szinte minden egyszerre érett be. Így a Szegedi Konzervgyárnak is szinte egyszerre kellett volna befogadnia a konzervipari nyersanyagokat, s földolgozni azokat. Igaz, a nyersanyag jó volt, piacuk is lett volna, csak ember és gép volt jóval kevesebb a szükségesnél.

Mindez nem valami biztató kezdet egy összefoglaló kis írásban. Pedig hát a konzervgyár azért ennek ellenére *sem zárta rosszul a tavalyi évet.* Legalábbis egynémely szempontból. Igaz, hogy csak mintegy 3 ezer 400 vagon konzervet állítottak elő összesen, és termelési értékük alatta maradt a tervezettnek, éppen az időjárás következtében. Az viszont a vállalat aktív üzletpolitikáját, több éve eredményesen fejlődő vállalkozó szellemét és aktív üzletpolitikáját dicséri, hogy a mennyiségi elmaradás ellenére sem panaszkodhatnak nyereségükre, amely — 60—70 millió forint között — nagyjából a terv szerint alakult.

S akár ezzel is kezdhettük volna: a viszonylag jó eredmények mindenekelőtt annak köszönhetőek, hogy *a vállalat jelentősen növelte eladásait a nyugat-európai és a közel-keleti piacokon.* A már megnövelt eredeti tervhez képest is több mint 110 százalékos eredményt értek el. 1981-hez viszonyítva pedig dollárelszámolású eladásaik mintegy másfélszeresére nőttek. Ez pedig tekintélyes eredmény a mai gazdasági-politikai helyzetben. Sikereiket mindenekelőtt konzekvens üzletpolitikájuknak, jó piaci kapcsolataiknak, jó együttműködési készségüknek köszönhetik, a fegyelmezett, pontos és kifogástalan minőségű munkán túlmenően.

Az idei esztendő alighanem *ismét* nehéz feladat elé állítja a gyárat. Remélik, az időjárás nem dolgozik ismét ellenük, s módjuk lesz 850—870 millió forint körüli termelési érték előállítására. Természetesen ezekhez a termékekhez piacról is gondoskodniuk kell. *A KGST-tagországok megrendeléseit államközi szerződések tartalmazzák. A dollárelszámolású piacokon azonban korántsem ilyen egyértelmű és előre kalkulálható a kereslet.* A gyárban mindenesetre nem pihennek babériaikon. Vevőiknek az idén is új termékeket szeretnének kínálni, amelyek gyártmány- és gyártásfejlesztése immár folyamatban van. S a gyárban azzal is tisztában vannak, hogy a hazai piacon is alapos munkát kell végezniük, ha növelni szeretnék eladásaikat. Az idén jó néhány *új terméket* szeretnének forgalomba hozni, tubusos húskrémeket és üveges virslit például.